

MATEMATIKA MASHG'ULOTIDA PEDAGOGIK TEXNOLOGIYALARDAN
FOYDALANISHNING ZAMONAVIY METODLARI

Mexmonova Fotima Xusanovna

Ichki ishlar vazirligi

2-Toshkent akademik litseyi o'qituvchisi

Annotatsiya: *Hozirgi bosqichda matematika o'qituvchisining vazifasi nafaqat bolalarni mavzu bo'yicha bilim bilan qurollantirish, ularni muayyan turdagi masalalarni yechish va oldindan o'rganilgan algoritm bo'yicha muayyan harakatlarni bajarishga o'rgatish, balki ularning ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirishdir. Hayotdagi barcha maktab materiallari hamma uchun foydali emas, lekin rivojlangan nutq, mantiqiy fikrlash va xotira har doim kerak. Matematika fani o'qituvchisi oldiga qo'yiladigan masalalarni yechish yo'llaridan biri axborot texnologiyalarini darsga joriy etishdir.*

Matematika fanini o'rganishda taqdimot darslari muhim o'rin tutadi. Bunday darslarda mavjudlik va ko'rish tamoyillari amalga oshiriladi. Darslar o'zining estetik jozibadorligi bilan samarali bo'lib, o'qituvchi va talaba o'rtasida vositachi - kompyuter ham mavjud bo'lib, u ko'pincha samarali o'zaro ta'sirga hissa qo'shadi.

Kalit so'zlar: *Ta'lim texnologiya, ijtimoiy tajriba, axborot texnologiya, tanqidiy fikrlash, loyiha metodi*

Annotation: *At the current stage, the task of a mathematics teacher is not only to arm children with knowledge on the subject, to teach them to solve certain types of problems and to perform certain actions according to a pre-learned algorithm, but also to develop their creative abilities. Not all school materials in life are useful for everyone, but developed speech, logical thinking and memory are always needed. One of the ways to solve the problems faced by the teacher of mathematics is to introduce information technologies to the lesson.*

Presentation classes play an important role in learning mathematics. In such lessons, the principles of presence and vision are implemented. Lessons are effective with their aesthetic appeal, and there is also an intermediary between the teacher and the student - the computer, which often contributes to effective interaction.

Key words: *Educational technology, social experience, information technology, critical thinking, project method*

KIRISH

Qo'yilgan vazifa zamonaviy maktabda o'quv jarayonini tashkil etishda tizimli va faol yondashuvni joriy etishni talab qiladi. Bu o'z navbatida yangi standartni amalga oshiruvchi o'qituvchi faoliyatidagi tub o'zgarishlar bilan bog'liq. O'qitish texnologiyalari ham o'zgarmoqda.

Ta'lim texnologiyasi nima?

Texnikalar majmui -* pedagogik faoliyatning chuqur jarayonlarining xususiyatlarini , ularning o'zaro ta'siri xususiyatlarini aks ettiruvchi , boshqaruvi ta'lim jarayonining zarur samaradorligini ta'minlaydigan pedagogik bilimlar sohasi ;

* Ijtimoiy tajribani uzatish shakllari , usullari va vositalari , shuningdek , ushbu jarayonni texnik jihozlash ;

Bunday sharoitda ta'limning klassik modelini amalga oshiruvchi an'anaviy maktab samarasiz bo'lib qoldi.

O'quv jarayonida yangi texnologiyalarni qo'llash orqali an'anaviy darsdan voz kechish o'quv muhitining monotonligi va o'quv jarayonining monotonligini yo'q qilishga imkon beradi, o'quvchilarning faoliyat turlarini o'zgartirish uchun sharoit yaratadi va o'qitish tamoyillarini amalga oshirishga imkon beradi. sog'liqni saqlash. Mavzu mazmuni, darsning maqsadlari, o'quvchilarning tayyorgarlik darajasi, ularning ta'lim ehtiyojlarini qondirish imkoniyati, o'quvchilarning yosh toifasiga qarab texnologiyani tanlash tavsiya etiladi.

ADABIYOTLAR TAHLILI VA METODOLOGIYA

Matematika fanini o'rganishda taqdimot darslari muhim o'rin tutadi. Bunday darslarda mavjudlik va ko'rish tamoyillari amalga oshiriladi. Darslar o'zining estetik jozibadorligi bilan samarali bo'lib, o'qituvchi va talaba o'rtasida vositachi - kompyuter ham mavjud bo'lib, u ko'pincha samarali o'zaro ta'sirga hissa qo'shadi.

Axborot texnologiyalaridan matematika darsining turli bosqichlarida foydalanish mumkin:

- o'qituvchi faoliyatining yo'qligi yoki inkor etilishi bilan mustaqil ta'lim;
- qisman almashtirish (qo'shimcha materialdan parcha-parcha, tanlab foydalanish);
- o'quv (o'qitish) dasturlaridan foydalanish;
- diagnostika va nazorat materiallaridan foydalanish;
- uyda mustaqil va ijodiy topshiriqlarni bajarish;
- hisoblashlar, grafiklar tuzish uchun kompyuterdan foydalanish;
- tajriba va laboratoriya ishlarini simulyatsiya qiluvchi dasturlardan foydalanish;
- o'yin va ko'ngilochar dasturlardan foydalanish;
- axborot va ma'lumotnoma dasturlardan foydalanish.

Kompyuterdan o'quv jarayonining barcha bosqichlarida foydalanish mumkin: yangi materialni tushuntirishda, mustahkamlashda, takrorlashda, nazorat qilishda, talaba uchun u turli funktsiyalarni bajaradi: o'qituvchi, ishchi vosita, o'rganish ob'ekti, hamkorlik qiluvchi jamoa.

Axborot texnologiyalaridan foydalanish ta'lim jarayonining barcha tarkibiy qismlarining ajralmas birligida ko'rib chiqilishi kerak:

- Ø AKTdan foydalangan holda darslar yaratish;
- Ø talabalarning ijodiy loyihalash ishlari;
- Ø masofaviy ta'lim, tanlovlar;

- Ø majburiy fakultativ darslar;
- Ø o'qituvchilar bilan ijodiy hamkorlik.

Tanqidiy fikrlash texnologiyasi

Tanqidiy fikrlash - bu natijalarni standart va nostandart vaziyatlar, savollar va muammolarga qo'llash uchun mantiq va shaxsiy psixologik yondashuvdan foydalangan holda ma'lumotlarni tahlil qilish qobiliyati. Bu jarayon yangi g'oyalarga ochiqlik bilan tavsiflanadi.

1. Tanqidiy fikrlash mustaqil fikrlashdir.
2. Axborot tanqidiy fikrlashning yakuniy nuqtasi emas, balki boshlang'ich nuqtasidir.
3. Tanqidiy fikrlash savol berishdan, yechilishi kerak bo'lgan muammolarni oydinlashtirishdan boshlanadi.
4. Tanqidiy fikrlash ishonchli fikrlashga asoslanadi.
5. Tanqidiy fikrlash ijtimoiy fikrlashdir.

Tanqidiy fikrlashni rivojlantirishning uslubiy usullari, jumladan, guruhda ishlash, o'quv materialini modellashtirish, rolli o'yinlar, muhokamalar, individual va guruh loyihalari bilimlarni o'zlashtirishga yordam beradi, mazmunni chuqurroq o'zlashtirishni ta'minlaydi, o'quvchilarning qiziqishini oshiradi.

MUHOKAMA VA NATIJALAR

Ta'limning eng muhim muammolaridan biri o'quvchilarning o'quv motivatsiyasining pasayishi hisoblanadi – ayniqsa o'smirlik davrida seziladi. Maktabda muvaffaqiyatli o'qiyotgan bolalarning 15 foizi itoatkor, uy vazifalarini, o'qituvchining barcha talablarini vijdonan bajaradigan bolalardir. O'z sog'lig'i evaziga ular o'zlari uchun eng katta muvaffaqiyatga erishadilar. Turli xil zamonaviy pedagogik texnologiyalardan foydalanish o'quv jarayonini diversifikatsiya qilish va shu bilan faol bilish jarayoniga ko'proq o'quvchilarni jalb qilish imkonini beradi. Shunday texnologiyalardan biri bu loyiha metodidir. Loyiha faoliyatining ta'lim salohiyati quyidagilardan iborat: qo'shimcha bilim olishda motivatsiyani oshirish va ta'lim sifatini oshirish.

Loyiha metodi asosiy metodlardan biridir, chunki u o'quvchiga o'quv sub'ekti bo'lib, o'z rivojlanishiga imkon beradi.

Loyiha usuli har doim o'quvchilarning mustaqil faoliyatiga yo'naltirilgan - individual, juftlik, guruh, talabalar ma'lum vaqt davomida bajaradilar. Loyiha usuli har doim muammoni hal qilishni o'z ichiga oladi.

Muammoli ta'lim texnologiyasi

Muammoli ta'lim texnologiyasidan asosan darsda foydalanaman : _

- yangi materialni o'rganish va birlamchi mustahkamlash;
- birlashtirilgan;
- blokli muammoli darslar - treninglar.

Ushbu texnologiya quyidagilarga imkon beradi:

- sinfda talabalarning kognitiv faolligini faollashtirish, bu ularga katta hajmdagi o'quv materialini engish imkonini beradi;

- barqaror ta'lim motivatsiyasini shakllantirish va ishtiyoq bilan o'rganish sog'liqni saqlashning yorqin namunasidir;

- turli axborot manbalaridan yangi bilimlarni olish uchun mustaqil ishlarni tashkil etish bo'yicha olingan ko'nikmalardan foydalanish;

- o'quvchilarning o'ziga bo'lgan hurmatini oshirish, chunki muammoni hal qilishda har qanday fikr tinglanadi va hisobga olinadi.

Har bir topshiriq nafaqat materialni takrorlashni talab qiladi, balki o'rganilgan narsalarni tahlil qilishni talab qiladi, bu esa sinfning intellektual faolligiga yordam beradi.

O'yin texnologiyalari

O'yin, mehnat va o'rganish bilan birga, inson faoliyatining asosiy turlaridan biri, bizning mavjudligimizning ajoyib hodisasidir.

Ta'rifga ko'ra, o'yin ijtimoiy tajribani qayta tiklash va o'zlashtirishga qaratilgan vaziyatlardagi faoliyat turi bo'lib, unda xatti-harakatlarning o'zini o'zi boshqarishi shakllanadi va takomillashtiriladi.

Case - texnologiya

Keys texnologiyalari rolli o'yinlarni, loyiha usulini va vaziyatni tahlil qilishni bir vaqtning o'zida birlashtiradi .

Keys texnologiyalari o'qituvchidan keyin takrorlash emas, biror xatboshi yoki maqolani takrorlash emas, o'qituvchining savoliga javob emas, bu aniq vaziyatni tahlil qilish bo'lib, u sizni olingan bilimlar qatlamini ko'tarib, uni amalda qo'llashga undaydi. .

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Selevko G.K. Zamonaviy ta'lim texnologiyalari. Moskva, "Xalq ta'limi", 1998 yil.

2. Matematika darslarida maktab o'quvchilarining ijodiy faolligi va kognitiv qiziqishlarini rivojlantirish. Cheremisina L.D.ning umumiy tahriri ostida, TOIPKRO, 2003 yil.

3. Kolmakova L.P. Matematika o'qitishning darajalarni farqlash texnologiyasi, TOIPKRO, 2001 y.